

**ZÁPIS Z JEDNÁNÍ ODBORNÉ KOMISE RVVI
PRO VĚDY NEŽIVÉ PŘÍRODY A INŽENÝRSTVÍ**

Jednání se konalo dne 17. 1. 2013 ve 14 hod. v zasedací místnosti rektorátu ČVUT v Praze.

Přítomni: Ing. Jaroslav Doležal, CSc., prof. Ing. Miloslav Frumar, DrSc., prof. RNDr. Jiří Hořejší, DrSc., Ing. RNDr. Martin Kalbáč, Ph.D., Ing. Josef Kašpar, prof. Ing. Petr Moos, CSc.

Sekretariát RVVI: PhDr. Milena Dosoudilová, CSc., Ing. Lenka Moravcová

Omluveni: prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc., doc. Ing. Jiří Homola, CSc., DSc., prof. RNDr. Zdeněk Hradil, CSc., prof. RNDr. Karel Lemr, Ph.D., prof. Ing. Pavel Ripka, CSc., prof. Ing. Zdeněk Vostracký, DrSc.

Host: prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.

Program zasedání:

1. Úvod a kontrola zápisu
2. Informace o závěrech RVVI –278. zasedání dne 21. 12. 2012
3. Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů 2013 – prezentace prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.
4. Plán činnosti odborných komisí
5. Různé

Ad 1)

Zápis z minulého jednání byl bez připomínek schválen. Členové souhlasili s programem zasedání.

Předseda uvítal hosta, člena Rady prof. Ing. Jiřího Mála, DrSc., který byl pozván, aby členům komise prezentoval současný stav přípravy Metodiky hodnocení.

Ad 2)

Předseda podal informace o jednání RVVI, která probíhají i na pracovních setkáních Rady; informace se týkaly **a)** Směrnice pro přípravu návrhu výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, experimentální vývoj a inovace na r. 2014 s výhledem na léta 2015 a 2016 **b)** Konečných výsledků hodnocení výsledků výzkumných organizací **c)** Návrhu na změnu Programu TA ČR na podporu rozvoje dlouhodobé spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích mezi veřejným a soukromým sektorem Centra kompetence **d)** Návrh programu MO na podporu aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací „Dosažení ambicí ozbrojených sil ČR“.

Ad a)

Byl přijat princip rozpočtu v poměru 80 % ze střednědobého výhledu r. 2014 ku 20 % podle výsledků hodnocení, v objemu zůstává cca 26, 9 mld. Kč. Z toho skoro polovina půjde na výdaje účelové a polovina na institucionální.

Ad b)

Hodnocení se provádí na základě RIVu a kontrolou prostřednictvím odborných komisí. Konečný počet záznamů výsledků vyřazených z Hodnocení 2012 je tedy 1 982. Na těchto 1 982 vyřazených záznamů výsledků může Rada uplatnit postup podle ustanovení § 14 odst. 5 zákona č. 130/2002 Sb., udělením tzv. sankce.

Ad c)

V rámci změny programu budou podporována především ta centra, která budou naplňovat Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Centra zároveň vytvoří podmínky pro rozvoj dlouhodobé spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích mezi veřejným a soukromým sektorem. Hlavním cílem Programu je zvýšení konkurenceschopnosti ČR v progresivních oborech s vysokým potenciálem pro uplatnění výsledků ve výzkumu, vývoji a v inovacích.

Ad d)

Jedná se o návrh programu aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, podle kterého bude MO v letech 2015 až 2022 poskytovat účelovou podporu na projekty obranného výzkumu a vývoje, jejichž zadání bude realizováno formou veřejné zakázky ve VaV.

AD 3)

Program Prof. Málek přednesl prezentaci **současného návrhu Metodiky hodnocení**.

- Proč se zpracovává nová Metodika?

K důkladnému přepracování Metodiky dochází z několika důvodů. Dlouhodobě je konstatováno, že dochází např. k nárůstu pseudovýsledků v oblasti společenských věd, všeobecně je málo zohledňována kvalita výsledků, na aplikovaný výzkum je alokováno cca 15 %, které se dělí na různé typy výsledků (patenty, certifikované vzory apod.) a ty se špatně hodnotí napříč výzkumnými organizacemi. Zároveň probíhá Ipn projekt Metodika s podporou evropských dotací, v gesci MŠMT. Hodnocení chce postavit hlavně na peer review, měla by platit od r. 2017. Je ale jasné, že tento princip nelze aplikovat na všechny typy výzkumných organizací a je nutno vzájemně práci na metodikách koordinovat. Stávající Metodiku hodnocení již nelze prodlužovat.

- Základní principy M 2013

3 kategorie výsledků: publikační, aplikovaného výzkumu, ostatní. Peer review hodnocení výsledků + hodnocení kvalitních výsledků, které výzkumné organizace vyberou sami jako nejlepší

- Pilíř I

Především pro publikační výstupy, snaha odstranit paušální hodnocení, zlepšit verifikaci výsledků. Rozdělení do **oborových skupin**.

Podpilíř I - je to propracované peer review hodnocení knih v několika základních kvalitativních skupinách (především vhodné pro společenské vědy).

- Pilíř II

Každá instituce musí předkládat výsledky k ohodnocení v závislosti na velikosti jejího rozpočtu, musí zde vybrat kvalitu, takže dojde k sebevaulaci. Původně měl tento pilíř název „excellence“ právě proto, že dochází ke kvalitativnímu výběru výsledků. Řada výsledků vzniká ve spolupráci různých výzkumných organizací – je třeba nalézt řešení, jak toto rozpočítat. Návrh počítá se ustavením hodnotících komisí včetně zahraničních hodnotitelů.

- Pilíř III

Týká se především nepublikačních výsledků aplikovaného výzkumu, tedy především projektů aplikovaného výzkumu a jejich plánovaných výsledků.

Celkově má být kompletní návrh Metodiky 2013 předložen na únorovém zasedání Rady. Je nutné informovat odbornou veřejnost o tomto dění, Komise pro hodnocení výsledků

výzkumných organizací a ukončených programů má zájem o podněty. Vědecká rada AV ČR nechce o Metodice diskutovat.

Diskuse: dotaz, proč jsou v pilíři II jen 2 % (protože jsou organizace, které neakceptují žádné hodnocení podle Metodiky). Ing. Kašpar považuje procenta na aplikovaný výzkum za nízká oproti základnímu výzkumu. Určitý argument však je, že na aplikovaný výzkum jsou i jiné peníze (např. přes TA ČR). Prof. Hořejší zopakoval problém velkých mezinárodních kolaborací, kde vychází třeba 100 publikací a pak tam vyjde např. 1/10 pro autora, zatímco jinde jen 1/40, což se děje např. v experimentu Atlas. Prof. Málek odpověděl, že je návrh v těchto případech zvolit paušál 1/10 na každého. Prof. Moos konstatoval, že návrh Metodiky vyžaduje připravit prostředky pro systémové analytiky na kontrolu výsledků i posílení útvaru sekretariátu Rady. Požádal, aby se problému Rady a jejích odborných komisí v tomto kontextu věnovalo předsednictvo Rady. Dosavadní OK + nové oborové komise pro pilíř II + úkoly KHV, kde jsou také zástupci OK, je nutné zreformovat podle dané situace.

Byl vznesen požadavek, aby v rámci RIVu byla plně prosazena povinnost uvádět odkaz, kde se najdou údaje o výsledcích na internetu, aby ten, kdo kontroluje, mohl toto nalézt.

Ad 4)

Byl schválen plán činnosti odborných komisí:

- spolupráce při implementaci Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
- spolupráce při tvorbě Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů 2013
- spolupráce při Aktualizaci Národní politiky VaVaI 2009 – 2015 (s výhledem do roku 2020)
- kontrola výsledků hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů
- koncepční doporučení pro Radu z výsledků práce komisí
- zpracování Radou vyžádaných vyjádření k projednávaným materiálům
- souhrnná zpráva o činnosti odborných komisí

K plánu činnosti k bodu spolupráce při implementaci Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací prof. Moos připomněl svou již dříve vyjádřenou výhradu, že se odborné komise nepodílely na tvorbě priorit a nemohou bohužel svou odborností k tomuto závažnému dokumentu přispět.

Ad 5)

Předseda poděkoval především prof. Málkovi za srozumitelnou prezentaci. Prof. Málek doplnil, že podněty OK jsou pro něj významné; navrhone, aby OK byly zařazeny do seznamu grémií.

Na základě žádosti Rady bylo dohodnuto, že všem členům komise bude rozeslán k připomínce materiál Aktualizace Národní politiky VaVaI 2009 – 2015 (s výhledem do roku 2020), připomínky zašlou členové na sekretariát Rady.

Příští zasedání se uskuteční 5. nebo 12. března 2013.

Zapsala: M. Dosoudilová, ověřil Ing. Doležal